

PRENUMERATA:

kosztuje z dostawą w miejscu:	
miesięcznie	— 90 Zł.
kwartalnie	270 „
półrocznie	540 „
rocznie	1080 „
Prenumerata zamiejscowa:	
miesięcznie	1 zł.
kwartalnie	3 „
półrocznie	6 „
rocznie	12 „

HASŁO

OGŁOSZENIA:

Strona	... 350 Zł.
1/2 strony	... 175 „
1/4 „	... 90 „
1/8 „	... 45 „
1/16 „	... 30 „
1/32 „	... 15 „

Przed tekstem 100% drożej.
Drobne za słowo 30 gr., poszukującym pracy 50% zniżki.

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim

Naczelny redaktor: Jan Kulesza przyjmuje od 11—16 codziennie, ul. Moniuszki 2. róg Brodzińskiego, tel. 506. P. K. O. Kraków Nr. 406.862

Nr. 23.33

Adres Redakcji i Administracji: ul. Krakowska 7. (w drukarni L. Styrny)

Rok VI.

Pomoc społeczna dla bezrobotnych a bezrobotni.

Inicjatywa Rządu Marszałka Piłsudskiego dodania jak najskuteczniejszej pomocy rzeszom bezrobotnych, była tym wyrazem państwowo-twórczej pracy, która zawsze poczynaniom obecnego reżimu stale towarzyszyła przy wszystkich najwyższej wagi zdarzeniach politycznych, społecznych czy gospodarczych. Nie można wymagać od Kierownika Rządu, aby w apelu wystosowanym pod adresem całego społeczeństwa ujął w drobiazgowy sposób siłę zagadnienia lub szczegółowo przepisał receptę, jak pomoc ta wyglądać powinna.

Wystarczy, że przez usta premiera rzucone zostało hasło mobilizacji wszystkich ludzi dobrej woli, wszystkich zasobów i środków stojących do dyspozycji w karnym społeczeństwie, przenikniętym świadomością do czego posiadanie własnej państwowości obowiązuje ten fakt powinien być dostateczną podniecią do wydobycia całej energii i przedsiębiorczości celem usunięcia albo choćby poważnego złagodzenia przepięcia tej ciężkiej, ekonomicznej i społecznej klęski.

Są momenty w państwowym życiu, gdy środki, któremi dysponuje Rząd są za krótkie i niewystarczające na przeprowadzenie pewnej doraźnej akcji na szeroką skalę i wtedy powołane jest społeczeństwo ze swymi siłami i środkami do przedłużenia względnie uzupełnienia akcji Rządu a sprawność tej akcji społeczeństwa jest znakomitą próbą a nawet egzaminem, który wykazuje o ile zmysł państwowości i świadomość więzi społecznej i narodowej w całym społeczeństwie są dostatecznie dojrzałe.

Spółeczeństwo bezrobotnych, które z niezawinionych przez siebie powodów dostaje się w straszliwe klęszcze niedostatku, gdy z każdego kąta zimnych, ciemnych izdebek proletariackich szczyrzy drapieżne kły niedola, gdy z ubogich tapczanów wyciągną się ku złamanym rodzicom błagalne rączyny niedokarmionych głodujących dzieci, to społeczeństwo jest godne nie tylko naszego najwyższego szacunku i współczucia ale ma prawo wspólnie i społecznie z nami stanowić o tem, jak pomoc dla niego zorganizowana być winna. Głowy tego społeczeństwa rozsada burza myśli, co z sobą i rodziną począć w piersiach warchy huragan buntu na nieszczęsną dolę tego świata, skoro obok ich serdecznej nędzy przesuwają się inny świat, świat sytej zamożności i wodzi tępem drewnianem okiem po tym zapadłym, a jednak żywym i groźnym świecie bezpracy i nieszczęścia.

Nikt nie wątpi, że inicjatywę Rządu podejmie i już nawet podjęły wszystkie poważne sfery obywatelskie ze zrozumieniem całej groźnej powagi położenia, nie mniej jednak byłoby wskazane, ażeby przy tej sposobności rozważono bardzo skrupulatnie doświadczenia z lat ubiegłych, bo rozmiary klęski są zbyt wielkie i zbyt wielkie wartości państwowe i społeczne idą do gry i nie można już nadal pozwolić, aby przy tym nieszczęsnym pożarze gospodarczym i społecznym dalej się piekły jakieś partykularne czy partyjne pieczenie.

Nasuują mi się te myśli wobec świeżych, bo w ubiegłym tygodniu zaszytych wydarzeń przy rozdzielaniu ofiarowanych przez spółkę bekoniarską z racji uruchomienia tarnowskiej bekoniarńi odrąbków wieprzowych na rzecz bezrobotnych.

Jak gdyby się w Polsce nic nie zmieniło od 26 roku, zapomniano o wezwaniu p. starosty, który z ramienia Rządu tę akcję w Tarnowie zapoczątkował aby to była akcja jednolita... zapomniano o tem wszystkim i wedle starego wygodnego obyczaju podzielono całe danie na partyjny klucz i tak w jednym czerwonym podwórku wpychano wieprzkowe ucho do bezrobotnej garści i proszono: pomódl się dobra kobito za zdrowie i pomyślność socjalistycznej ciotuni, w innym znowu miejscu kazano to zrobić na szczęście i powodzenie socjalistycznego wujaszka a jeszcze gdzieindziej kazano westchnąć pobożnie za dusze szczęśliwie przed kryzysem zmarłych.

Taka akcja nie może w przyszłości mieć miejsca, świat pracy choć dziś bez pracy t. z. świat bezrobotnych ma prawo w tej kwestji także głos zabrać. Dziś żywiółowa klęska ogarniająca całą kulę ziemską wyrzuciła ich poza nawias dobrobytu i pracy, mimo to na płaszczynie demokratycznego i politycznego życia

Stulecie bohaterskiej śmierci gen. Sowińskiego.

Wojna polsko-rosyjska 1831 roku miała się ku końcowi. Tragedja tego powstania miała być niebawem przypieczętowana kapitulacją Warszawy, wycofaniem się wojska polskiego i rządu powstańczego, wreszcie przejściem przez granicę, złożeniem broni i emigracją 20.000 żołnierzy. Szlachetny poryw por. Piotra Wysockiego i jego elewów z Szkoły Podchorążych, nie podtrzymany wielką indywidualnością wodza, którego niestety nie było — utopiony w pertraktacjach dyplomatycznych i świadomem i celowym zwlekaniu z akcją bitewną — marniał przez szereg miesięcy i kończyć się musiał klęską...

Brak wiary w zwycięstwo i brak stanowczej woli zwycięstwa w kierownikach akcji wojennej, (od Skrzyneckiego do Krukowieckiego), paraliżował najszlachetniejszą inicjatywę, nie dopuszczał do wyzyskiwania przepięknych epizodów bohaterstwa i poświęcenia. Sukcesy pod Wawrem, Dembem Wielkim, Iganiami nie zostają wyzyskane, rajd Dwernickiego na Wołyń zamienia się w klęskę: mija szereg miesięcy niewyzyskanych, Dybicz może bez przeszkody wkroczyć do kraju i posuwać się w jego głąb. Ostrołęka staje się punktem zwrotnym, po którym wynik wojny przesądzony zostaje coraz bardziej na niekorzyść naszą. Bezczyność niedorośliwych do wysokości zadania naszych wodzów, przepolitykowanie i rozbicie partyjne — dobijają wreszcie kampanję.

ZAKŁAD DENIYSTYCZNY Wilhelma Schmieraera

TARNÓW, Krakowska 13.

udziela dla p. p. urzędników i młodzieży szkolnej znacznych zniżek i ulg w spłatach.

pozostali tym samym równej wartości czynnikiem co i inni obywatele zamożni, pracujący; niech będą powołani przez miarodajne czynniki do głosu jak życzyliby sobie widzieć dla siebie zorganizowaną przez resztę społeczeństwa pomoc.

Organizacja, która wspólnie z nimi będzie zdolna do rozwiązania tego trudnego zagadnienia jest istniejąca od niedawna w Tarnowie Rada miejscowa Z. Z. Z. Związek (Związków Zawodowych), która jedynie zawodowo a więc bezpartyjnie reprezentuje świat pracującego proletariatu w powiecie tarnowskim.

Tak więc kooperacja wszystkich właściwych i wezwanych do tej pracy zapomogowej czynników, może być obliczona na wydatny i poważny skutek.

To jest postulat ideologii sanacyjnego obozu — obozu Marszałka Piłsudskiego — my nie chcemy na ogólnej klęsce szukać dla siebie łatwych zdobyczy, ale nie możemy się godzić, by na niedoli bezrobocia przeżytki niedobitego partyjnictwa jeszcze dalej pasowały.

Karol Kautzki.

I wtedy, w tym tragicznym momencie, honor oręza polskiego ratuje generał Sowiński.

Znany to epizod z dziejów naszych w stuleciu niewoli i walk o niepodległość, znany z opowieści wielokroć opiewany poetyckim piórem i odtworzony wizją artystów — malarzy.

Głównodowodzący wojsk rosyjskich Paskiewicz okrążył Warszawę od zachodu. Zdobywał przedmieście Wolę. Nie żałuje krwawych ofiar, by czempredziej opanować stolicę I wtedy, kiedy wszyscy przed przemocą, pod naporem marszu ofensywnego 86.000 wojsk i 438 armat Paskiewicza się cofają, jeden powiada: chyba po moim trupie! Generał Sowiński, 60-letni wiarus ery napoleońskiej, bez nogi inwalida weteran. Do ostatniego tchu w piersiach broni swej pozycji, razi ze swych armat naddciągającego wroga. Widmo śmierci snuje się nad tym starcem — inwalidą — bohaterem, który postanowił swym męczeńskim zgonem w chwili klęski uratować honor oręza polskiego.

Pod murem cmentarnym na Woli pada wreszcie dobity bagnietami moskiewskimi.

Oto czyn Gen. Sowińskiego, którego setną rocznicę właśnie dziś obchodzimy.

Poryw młodzieńczy porucznika Wysockiego i bohaterstwo 60 let. inwalidy — generała Sowińskiego, są dwiema klamrami, spinającymi początek i koniec powstania 1830/31 roku, są temi

ideowemi szczytami, które przesłaniają tragedję tego powstania.

Dziś z perspektywy 100 lat oczywiście patrzyśmy na to, co wówczas było, z punktu widzenia nauki i badań historycznych. Dziś uświadamiamy sobie, że jedną z głównych przyczyn klęski był brak wielkiej indywidualności, brak naczelnego wodza, brak wiary w zwycięstwo w tych, którym losy kazały wówczas dowodzić, brak śmiałej inicjatywy i decyzji. Dziś uświadamiamy sobie szereg przewin, popełnianych przez Skrzyneckiego i innych, a nie usuwanych przez pokłóconych w waśniach partyjnych rząd.

Zwłaszcza my, obecna generacja, która dożyła niepodległości, a zawdzięcza ją właśnie temu, że Opatrzność dała jej Wielkiego Wodza, ocenić już obiektywnie możemy tragedję wojny polsko-rosyjskiej 1831 roku. Nie umniejsza to jednak naszego uwielbienia dla wielkich przykładów bohaterstwa, jakie przekazują nam dzieje stulecia niewoli. A jednym z najszczytniejszych przykładów był właśnie czyn generała—inwalidy Sowińskiego.

—o—

Ku czci Generała Sowińskiego bohaterskiego patrona inwalidów polskich.

Legja Inwalidów W. P. Kompanja Tarnów, po porozumieniu się z panem starostą drem Skwarczyńskim, z dowódcą garnizonu panem pułk. Myszkowskim oraz kom. miasta p. Marszałkowiczem, zaprasza wszystkie organizacje społeczne, zawodowe i kulturalno-oświatowe, oraz cały ogół obywateli Tarnowa do wzięcia udziału w uroczystym obchodzie ku uczczeniu stułetniej rocznicy bohatera inwalidy śp. generała Sowińskiego, który w niezłamanym nigdy trudzie dla Ojczyzny na szanłcach Woli oddał Swą wielką Duszę Bogu na świadectwo niedoli Narodu i na pamięć świętą dla potomnych.

Obchód odbędzie się w niedzielę dnia 20 bm. Zbiórka wszystkich organizacji o godz. 8:45 na Placu Katedralnym. O godz. 9-tej odbędzie się w katedrze uroczyste nabożeństwo z kazaniem, które odprawi ks. infułat Mysor. O godz. 10-tej odbędzie się defilada przed przedstawicielem rządu p. starostą Skwarczyńskim, komendantem Garnizonu pułk. dypl. Myszkowskim i kom. Marszałkowiczem, przed gmachem Starostwa. O godz. 11-tej odbędzie się uroczysta Akademia w Marzeniu.

Z niwy politycznej B. B. W. R. Grodzkie Koło BBWR w Tarnowie.

Dnia 15 bm. w sali posiedzeń na Ratuszu odbyło się zebranie obywatelskie w celu zorganizowania Grodzkiego (środkowego) Koła BBWR.

Sala posiedzeń po brzegi przepełniła się inteligencją, mieszczaństwem i sferami robotniczymi naszego miasta. Nie brak też było rolników z przedmieść. Z ramienia Starostwa obecnym był na zebraniu zastępca starosty p. Sokołowski. Również byli obecni p. komisarz miasta a zarówno prezes Rady Powiatowej BBWR. A. Marszałkowicz i poseł Ignacy Starzyk.

Przewodniczącym wybrano p. dyr. Wojciechowskiego, sekretarzem p. prof. Arenda.

Po zagajeniu zebrania zabrał głos sekretarz organizacji powiatowej BBWR. p. prof. Kautzki, który w dłuższym przemówieniu rozwinął plan pracy organizacyjnej i ideologję obozu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Poczem przemówił p. poseł Ignacy Starzyk, podnosząc zasługi Bloku przy montowaniu silnego Państwa Polskiego.

W dyskusji zabierali głos dyr. Kargol, prof. Wojciechowski, prof. Kautzki, poseł Starzyk i inni.

Do zarządu Koła Grodzkiego BBWR. wybrano: prezesem dyr. Wojciechowskiego, wiceprezesami pp.: pułk. Myszkowską, inż. Okonia, p. Józefa Potęgę, skarbnikiem dyr. Gładyszowskiego, sekretarzem prof. Marca, zastępcą sekretarza prof. Arenda, kierownikiem sekcji propagandowej Jana Kuleszę, sekcji organizacyjnej Stefana Kargola, sekcji kupieckiej p. Szadzińskiego, sekcji rzemieślniczej p. Hajdukiewicza, sekcji prawniczej dr. Janigę.

Do Koła Grodzkiego BBWR. zgłosiło się już na zebraniu 150 członków.

* * *

W niedzielę dnia 6 września odbyły się trzy organizacyjne zebrania B. B. W. R. w tut. po-

Stomatolog Dr. Lantner

ul. Krakowska 18.

powrócił

przyjmuje w chorobach jamy ustnej i zębów codziennie od 10—13 i od 16—19.

wiecie a to w Gromniku, Siemiechowie i Brzozowej. W dwu ostatnich miejscowościach zawiązano Komitety parafialne B. B. W. R. Referaty organizacyjne wygłosił prof. Kautzki.

Dnia 13 b. m. odbyły się dwa wielkie publiczne zgromadzenia: Jedno w Szywałdzie po nabożeństwie odbyło się w domu ludowym przy udziale przeszło dwustu uczestników mężczyzn i kobiet. Zgromadzenie zagał Przewielebny ks. prałat Siemieniowski, poczem zebrani wybrali przewodniczącym p. Kopacza a sekretarzem p. Pusek. Poseł Starzyk wygłosił referat polityczny a pos. Jarosz, mówił o stosunkach gospodarczych i o kryzysie.

W toku dyskusji zabierali głos p. Smoleń, Kusek, Walasek i inni. P. posłowie udzielili wyjaśnień i prostowali partyjne opozycyjne balaństwa i kłamstwa rozsiewane między ludem. P. pos. Starzyk uzasadnił konieczność wprowadzenia sądów doraźnych a przemówienie zebrani przyjęli długotrwałymi oklaskami.

Na zakończenie po przemówieniu prof. Kautzkiego zawiązał się Komitet parafialny B. B. W. R. w Szywałdzie, do którego weszli poważni i rozumni gospodarze, którzy przy Bożej pomocy przy współudziale najrozumniejszych czynników w parafji rozpoczną rozbudowę nowego życia gospodarczego i politycznego w Szywałdzie.

Następne zgromadzenie miało miejsce w Pogorskiej Woli, gdzie popołudniu w domu naczelnika gminy p. Tchonia i pod jego przewodnictwem dwustu przeszło zgromadzonych włościan obradowało poważnie i w spokoju nad referatami p. posłów Jarosza i Starzyka, sekretarzem p. Sliwa Jan.

Po referatach p. posłów zgromadzeni wyrazili żywe zadowolenie z wprowadzenia sądów doraźnych, które ubezpieczą spokój w państwie i pewność życia i mienia obywateli.

W toku dyskusji, w której zabierała głos znaczna liczba zgromadzonych a to dwaj Okrzesowie, Jarosz Józef, Tchón Jan p. Ładowa, Kapustka, Gruszewski i inni, poruszono dużo wiejskich bolączek; między innymi żalono się, że urzędnicy miejscy w niewłaściwy sposób traktują ludność przywożącą i przynoszącą swoje produkty do miasta.

Przytoczono nadużycia, że urzędnik pobierający opłatę od wozów pobrał nieprawnie dnia 4./VI. m. opłatę za 10 gęsi, od Pomusa Józefa z Pogorskiej Woli, a on do miasta niósł tylko 5 gęsi i te sprzedał jeszcze w Rzędzinie a do miasta przywiózł tylko drabinkę na wozie. Skarżyli się chłopci, że zabiera się im orczyki i wagi od wozów i zanosi się to do Rynku, gdzie trzeba urzędnika szukać i tam się mu opłacać. P. posłowie spisalili sobie wszystkie poruszone bolączki i przyrzekli zająć się poprawą tych stosunków.

Podobnie jak i w Szywałdzie po przemówieniu p. Kautzkiego zawiązano Komitet parafialny BBWR. i wybrano zarząd, który w najbliższym czasie przejdzie do akcji gospodarczej i oświatowo-kulturalnej, przy wydatnej pomocy pp. posłów z BB. i Sekretarjatu powiatowego BBWR.

Akcja dla bezrobotnych.

Podczas swej obecności w Tarnowie złożył p. Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki 1000 zł. na zapoczątkowanie akcji niesienia pomocy bezrobotnym.

Generalny dyrektor P. F. Z. A. zobowiązał się na bezrobotnych w Tarnowie dać 2 wagony ziemniaków i półtora wagonu węgla.

We wtorek dnia 15 b. m. odbyło się posiedzenie Koła Związku Ziemiańców powiatu tarnowskiego i brzeskiego w sali posiedzeń O. T. R. pod przewodnictwem Józefa Ziemińskiego właściciela Łukowej.

Celem zebrania była akcja pomocy dla bezrobotnych i udział w tejże akcji ziemiaństwa. Po odczytaniu odezwy z Krak. Związku Ziemiańskiego i po przemówieniu zastępcy Starosty p. Sokołowskiego zobowiązali się ziemiańscy w mia-

re się przyjąć z pomocą Komitetowi Powiatowemu Niesienia Pomocy Bezrobotnym w produktach rolnych.

Godne naśladowania.

Eksportowa przetwórnia Mięsa w Tarnowie ofiarowała 750 kilo odpadków mięsnych dla bezrobotnych. W sobotę odbyło się w kilku lokalach rozdanie tego mięsa rodzinom bezrobotnych.

Punkty dożywiania dzieci bezrobotnych.

Z końcem czerwca wyasygnował p. Starosta Dr. Skwarczyński fundusz na dożywianie dzieci bezrobotnych przez wakacyjne miesiące. Akcją tą zajął się gorliwie Związek Ob. Pracy Kobiet pod przewodnictwem p. Marji Doboszyńskiej. Urządzono dwa punkty dożywiania: w szkole im. Konarskiego i w szkole im. Słowackiego. Z dożywiania korzystało około 100 dzieci bez różnicy wyznania, większą część stanowiły dzieci lokatorów Baraków Miejskich na Hucie, jako najwięcej tej pomocy potrzebujące.

Członkowie Związku Ob. Pracy Kobiet w osobach pań: Rozenbergowej, Pogodowej, Bodzoniówny i Zacharskiej, przy pomocy seminarzystek dbały nietylko o to, aby dzieci dostały obfite podwieczorek, lecz uprzyjemniały im życie szkolnej czas wakacyjny przez wyprowadzanie jej na spacerki bliższe i dalsze i umożliwiły dzieciom bezrobotnych, przy bezinteresownej pomocy Magistratu przez dostarczenie wozów, odbycie kilku dalszych wycieczek i poznanie okolicy Tarnowa. Przebywanie na świeżym powietrzu w towarzystwie osób kulturalnych, ożywionych serdeczną życzliwością dla biednych dzieci, dało im nietylko chwile rozrywki przy wzmocnieniu sił fizycznych, lecz także rozwinęło ich umysł i charakter.

Po Zjeździe młodzieży Kołowej w Tarnowie.

Jak już zapowiedzieliśmy w poprzednich numerach naszego pisma, odbył się w Tarnowie w dniu 6 września br. doroczny zjazd młodzieży zrępowanej w Kołach Młodzieży przy Okr. Tow. Rolniczym w Tarnowie. Liczyliśmy się z tem, że nowy Zarząd, który miał być wybrany na tem zebraniu będzie składem swoim gwarantował żywy i energiczny tok pracy w Kołach, które zaniedbane dotąd prowadziły suchotniczy żywot. Nie było się zresztą czemu dziwić—prezes Okr. Zw. Młodzieży p. Juszkiewicz od dłuższego czasu nie zajmował się zupełnie Kołami Młodzieży, co zresztą sam stwierdził na zebraniu—dodając, że i na przyszłość nie będzie się mógł Kołami zajmować z powodu wyjazdu do Krakowa na stałe. Dziwiłby się tylko można, iż głosząc wszem i wobec wszystkim, że nie może pracować dla dobra młodzieży wiejskiej—nie zrezygnował już dawno, gdyż nie robiąc nic a nie dopuszczając nikogo do pracy przez uporczywe i „zaszczytne“ trwanie na posterunku, szkodzi tylko Kołom.

Wybory wypadły następująco: Prezes dyr. Juszkiewicz, wiceprezes inż. Derechowski, sekretarz p. Gładysz.

Realizacja budowy drogi Tarnów—Mościce.

W Tarnowie utworzyła się spółka dla budowy drogi Tarnów—Mościce i mostu na rzece Białej. Na ważnym zebraniu Spółki, odbytej przed kilku dniami, wybrano zarząd z p. inż. Schwakopem i komisję rewizyjną z ks. Sanguszką na czele. W Spółce zastąpione są gminy: Tarnów, PFZA. w Mościcach, Mościce i Chyszów na 37 procent, resztę pokrywa rząd w 63 procent. Koszt budowy mostu i drogi wyniesie 740.000 zł.

Droga Tarnów—Mościce znajduje się w pełnej budowie, roboty ziemne są na ukończeniu, podpory mostu tj. filary przyczółki zostały ukończone, a konstrukcję żelazną wykona firma Zieleniewski z Krakowa w grudniu br. Co do samej drogi, to trasa odpowiada technicznym wymogom dla ruchu samochodowego i autobusowego. Budowę finansuje min. robót publicznych z kapitałów uzyskanych w Anglii.

Dr. E. SOBOCKI

Tarnów, Piłsudskiego 14.

Choroby skórne, wener. Niemoc płciowa

Tarnowskie Muzea.

Muzeum djececzjalne oraz Muzeum Miasta Tarnowa zostaną przeniesione na Ratusz już w październiku. Z tej okazji apelujemy do mieszkańców miasta posiadających zabytkowe artystyczne i pamiątkowe dla Tarnowa okazy, które częstokroć bezużytecznie w prywatnych domach się niszczą, aby ofiarowali je Muzeum Miasta Tarnowa.

Nazwiska ofiarodawców umieszczone będą obok eksponowanych darów.

Z Okręgowego Tow. Rolniczego.

Pragnąc zaznajomić PT. członków z działalnością nawozów sztucznych, przede wszystkim zaś z działalnością nawozów Państw. Fabryki Zw. Azotowych w Mościcach, podajemy do wiadomości, iż w jesieni bieżącego roku przeprowadzimy szereg doświadczeń nawozów, nad działalnością siarczanu amonowego oraz saletrazaka.

W tym celu dostarczymy nawozów oraz planów i instrukcji wysiewów chętnym, byle zgłosili chęć przeprowadzenia doświadczeń do końca i podali po zbiorach wyniki.

Zaznaczamy, że jedno pudełko planujemy na przestrzeni co najmniej 500 metr. kwadr., ewentualnie na kawałkach nawet większych, nie mamy bowiem na oku doświadczeń ścisłych, ile raczej pokazy poglądowe, rzucające się łatwo w oczy i dające się bez trudu obliczyć.

Zgłaszać się należy do 25 września br. do Okręgowego Towarzystwa Rolniczego, gdzie po przyjęciu zgłoszenia wydane zostaną nawozy oraz instrukcje. Również prosimy o podanie figury i obszaru całego pola, gdzie ma być doświadczenie przeprowadzone.

Kierownik biura: Wicepr. Okr. Tow. Rol.:
prof. J. Bobrowski. Ks. W. Mróz.

Osobiste.

Pan starosta Dr. Skwarczyński powrócił z urlopu w poniedziałek i objął urządowanie.

Pan Komisarz Rządu Adam Marszałkiewicz powrócił z urlopu i objął urządowanie.

Dyrektorem II gimnazjum został mianowany p. Antoni Herzig.

Hasło brzeskie.**Zawiązanie Koła BBWR w Brzesku.**

We czwartek 3 bm. odbyło się w Brzesku w sali posiedzeń Rady miejskiej zebranie obywatelskie zwołane przez Komisarza miasta p. Dadaka, które zaszczytli swą obecnością p. starosta Dr. Dollinger i ks. poseł Czuj. Celem zebrania było zawiązanie koła BBWR. Zagaił zebranie komisarz rządowy p. Dadak, wykazując potrzebę zawiązania takiego komitetu. Po przepięknych mowach p. starosty Dollingera i ks. posła Czuję nagrodzonych niemiłkąciami oklaskami, przystąpiono do wyboru Zarządu Koła miejskiego B. B. W. R. Prezesem wybrano komisarza miasta p. Dadaka, członkami pp. ks. posła Czuję, dr. Szeligiewicza, dr. Blocha i Rybickiego.

Założenie Komitetu niesienia pomocy bezrobotnym.

Najpilniejszym zadaniem tak Rządu jak i spo-

łeczeństwa, jest w obecnej chwili akcja za niesieniem pomocy bezrobotnym.

Nie daje nam się wprawdzie w takim stopniu bezrobocie we znaki jak n. p. państwu zachodnim, wysoko uprzemysłowionym, jednak 290 000 bezrobotnych w Polsce, w naszych warunkach gospodarczych, jest liczbą nad którą zastanowić się trzeba. A przecież to dopiero początki jesieni! Cóż będzie w zimie, gdyby w dodatku jak przepowiadają meteorolodzy, ciężką być miała?

Oczywiście, że bezrobociem dotknięte w Polsce zostaną przeważnie okręgi fabryczne i miasta uprzemysłowione, powiaty natomiast wybitnie rolnicze — jak n. p. brzeski, bezrobocia w pełnym znaczeniu tego słowa nie odczują.

Zgodnie też z intencją Rządu, aby bezrobocie łagodzić, odbyło się posiedzenie w Brzesku w dniu 10 b. m. zebranie obywatelskie z całego powiatu, zwołane przez p. Starostę dr. Dollingera. Przedmiotem zebrania było założenie Komitetu powiatowego w Brzesku i 7 komitetów lokalnych w Brzesku, Borzęcinie, Szczurowej, Radłowie, Czchowie, Wojniczku i Zakliczynie.

Zagajając zebranie wskazał p. Starosta na olbrzymie trudności gospodarcze w całym świecie, które nie ominęły i Polski a których wynikiem są te olbrzymie masy bezrobotnych, które n. p. w Niemczech dochodzą do 4 milionów.

W tych warunkach żaden Rząd nie jest w stanie z bezrobociem skutecznie walczyć a część akcji powinno przyjąć na siebie społeczeństwo. Chodzi tu może nie o samą pomoc pieniężną, która nie zawsze osiągnęła swój cel, ile o wydawanie dla mas bezrobotnych środków żywności jak gorącej strawy, chleba i t. p. słowem o dożywianie biednej bezrobotnej ludności.

W tym celu potworzone zostaną Komitety w całym powiecie, przyczem zebrany a nie wyzyskany w całości fundusz, przelany zostanie do wojewódzkiego funduszu walki z bezrobociem.

Zakończył p. Starosta apelem do pracodawców, aby w dobie kryzysu szli za wskazaniem Rządu, a więc nie zatrudniali małoletnich, pozostawili godziny nadliczbowe, a także żeby nie zatrudniali mężatek. Zatrudnienie w pierwszym rzędzie powinni mieć ojcowie rodzin, ich żywicieli, zatrudnienie powinno mieć jaknajwięcej ludzi, chociażby ilość ich godzin pracy zostały ograniczone.

W dyskusji zabierali głos pp. Gołębek, Patolski, Góra, Nowak i Dadak, poczem przystąpiono do utworzenia komitetu i sekcji: finansowej, gospodarczej, rejestracyjnej, kontrolującej oraz sekcji niesienia pomocy dzieciom bezrobotnych.

Na czele komitetu stanęli: p. starosta Dr. Dollinger jako prezes, ks. pos. Dr. Czuj i ks. kanonik Stosur — wiceprezesi, dyr. Czyż skarbnik i p. Skalski sekretarz. Poza tem dokonano wyboru członków do poszczególnych sekcji, do których weszli następujący obywatele:

Sekcja finansowa pp.: Dyr. Czyż, Kijak, Góra, Patolski, Sobolewski.

Sekcja gospodarcza pp.: Dr. Brzeski, Kasztelewicz, Terlikowski, Czula i Królikiewiczowa.

Sekcja rejestracyjna: pp. Gołębek, Gawalewicz, dr. Bloch, Sroka.

Sekcja kontrolująca: pp. Śledziński, Löfelholz, Żurek, Mrozowska, Głotowa, kom. Wysogład.

Sekcja dla niesienia pomocy dzieciom bezrobotnych: pp. dyr. Szeligiewicz, Nowak, Dudrewicz, Sołtysowa. Pierwszy zatem etap akcji, zorganizowanie potrzebnych komitetów, dokonano, pozostaje najważniejsza, bo właściwa praca: w odpowiednim czasie stanąć na stanowisku i otoczyć opieką serdeczną każdego bezrobotnego aby nie głodował.

W naszym powiecie — przy znanej energii p. starosty dra Dollingera i wybitnym poparciu obywateli, akcja ta nienapotka na większe trudności i osiągnie w zupełności swój cel.

Jakich porad udziela Sekr. powiatowy B. B. W. R.?

Zawiadamia się interesowanych, że Sekretariat powiatowy BBWR. w Brzesku jest otwarty w każdy wtorek i piątek.

LEKARZ-DENTYSTA

Jakób Wandstein

powrócił

i ordynuje w chorobach jamy ustnej i zębów przy ul. Golhamera 4.

Porady w zakresie prawnym udzielane będą przez p. sekretarza wydziału pow. Skalskiego.

Od godziny 12—1 udzielać będzie porad w sprawach rolniczych p. Terlikowski M. Poza tem we wszystkich innych sprawach udzielać będzie wszelkich wyjaśnień od 8—12 w południe we wtorki i w piątki p. Flass M., sekretarz Rady pow. BBWR. Sekretariat mieści się w Brzesku przy ul. Głowackiego, poniżej kościoła.

Z Pilzna.

Całe Pilzno poruszone jest sprawą zamierzonego skasowania Sądu. Powiat pilzneński jest dosyć duży i spraw bieżących sąd ma bardzo wiele. Sprawą tą zajmowała się na ostatnim posiedzeniu Rada miejska, która powzięła jednomyślną uchwałę, orzekającą, że w razie pozostawienia sądu w Pilźnie, — gmina zobowiązuje się ponieść kosztą opłacania dzierżawy budynku, oświetlenia i opału.

Mamy nadzieję, że Rząd, który kieruje się w kasowaniu niektórych sądów względami jedynie oszczędnościowymi, uwzględni życzenie miasta Pilzna i pozostawi sąd, tem bardziej, że wobec uchwały Rady miejskiej, utrzymanie sądu nie obciąży skarbu Państwa.

Z Siemiechowa.

W naszej gminie dzięki nawoływaniom kilku energicznych działaczy, a zwłaszcza po bytności p. posłów Jarosza i Starzyka, którzy do naszej wioski, nawiedzonej ciężkim dopustem Bożym, bo gradem, przyjechali i wyjednali nam u Rządu skromną ale doraźną pomoc — zawiązaliśmy Komitet parafjalny BBWR. Obiecanki, które tak szczerze pana Witosza przyjaciele szafują zwięźliśmy na kupę do Wójciczki, niech se tam tego łachmaniarstwa pilnuje, my zaś przy współpracy z Rządem Marszałka Piłsudskiego, a jest nas dość sroga gromada, będziemy pracowali, choć w uciążliwym kryzysie, co nam u wsi bardzo dolega, dla dobra Ojczyzny i naszego ludu.

Oprócz gradu nawiedził nas jeszcze p. poseł Piróg i wprawdzie wielkiej kłęski od niego nie doznaliśmy, bo z tego co opowiadał dowiedzieliśmy się, że tyle wie o polityce, o świecie i jego sprawach co i my, dlatego chłopci prosili go, żeby jak jeszcze raz przyjedzie, coś więcej se z jakiej książki przeczytał, a Rząd Polski żeby się nauczył szanować.

Członek BBWR.

Podziękowanie.

Gmina miasta Tarnowa w imieniu obdarowanych, składa niniejszem serdeczne podziękowanie Zarządowi Eksportowej Przetwórnicy Mięsnej w Tarnowie za 750 kg. odpadków mięsnych, ofiarowanych na rzecz ubogich miasta Tarnowa, z okazji uruchomienia fabryki bekonów.

A. Marszałkiewicz.

Dr. A. LEIBEL

powrócił

i ordynuje przy ul. Asnyka.

Rozpowszechniajcie „Hasło“.

Nowo otwarty
Magazyn konfekcji damskiej

pod firmą

„SWIAT MODY“
RÓŻA REICH

w Tarnowie, ul. Krakowska 4.

poleca we wielkim wyborze płaszcze i kostiumy damskie w najnowszych fasonach zagranicznych i w najlepszych gatunkach.

KOKSKOWALSKI i do centralnego ogrzewania
najkorzystniej i najtaniej dostarcza**Gazownia Miejska w Tarnowie.**

ZAKŁAD KRAWIECKI

B. Niedzielskiej

w Tarnowie, ul. Krakowska 1. 36.

pod kierownictwem najlepszej wykwalifikowanej siły fachowej przyjmują wszelkie roboty cywilne i wojskowe. Wielki wybór materij krajowych i angielskich.

Stan czynny

Bilans Powiatowej Kasy Chorych w Tarnowie sporządzony z dniem 31 grudnia 1930 r.

Stan bierny

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
1	Kasa (gotówka)							1	Zobowiązania (wierzyciele):						
	a) w centrali	17666	64					a)	zaległe świadczenia wobec członków	35902	20				
	b) w oddziałach			17666	64			b)	zobowiązania wobec innych Kas Chorych i instytucji	15206	85				
2	Lokacja kapitałów zgodnie ze specyfikacją			205261	39			c)	zobowiązania wobec dostawców (apteki, składów aptecznych, optyków, przedsiębiorców budowlanych i t.p.)	16958	37				
3	Papiery wartościowe:							d)	zaległe opłaty szpitalne, honorarja lekarskie i t. p.	31146	33				
	a) wartość zgodnie ze specyfikacją	231	—			223159	03	e)	zobowiązania wobec Okręg. Związku Kas Chorych	5626	68				
	b) odsetki bieżące			231	—			f)	inne zgodnie ze specyfikacją	318	39	105158	82		
4	Należności od pracodawców z tytułu składek:							2	Składki członkowskie:						
	a) za ostatni miesiąc roku sprawozdawczego	141314	76						przedpłaty na rok następny			5194	85		
	b) za poprzednie miesiące roku sprawozdawczego	387491	82					3	Długi kredytowe:						
	c) za lata ubiegłe	138942	84	667749	42			a)	bankowe zgodnie ze specyfikacją						
5	Roszczenia wobec Skarbu Państwa w myśl art. 48 ust. z 19 maja 1920					16056	12	b)	komunalne i inne zgodnie ze specyfikacją	12617	78	12617	78		
6	Wierzytelności (dłużnicy):							4	Akcepty (weksle własne):						
	a) należności od innych Kas Chorych	1336	13						pozostałość w obiegu wydanych weksli własnych						
	b) „ „ instytucji lub pracodawców	1082	91					5	Długi hipoteczne:						
	c) zaliczki wydane dostawcom	308	29					a)	pozostałość kapitału zgodnie ze specyfikacją						
	d) pożyczki hipoteczne							b)	pozostałość odsetek						
	e) inne wierzytelności zgodnie ze specyfikacją	5957	02	8684	35			6	Sumy do zwrotu zgodnie ze specyfikacją			903	21	121874	63
7	Weksle:							7	Fundusz amortyzacyjny zgodnie ze specyfikacją:						
	pozostałość weksli obcych:							A. Ruchomości:							
	a) w portfelu (w skarbcu)	4176	50					a)	odpisy za lata ubiegłe	62469	36				
	b) oddanych na inkaso	350	—	4526	30			b)	„ za rok sprawozdawczy	11404	58	73873	94		
8	Sumy do wyliczenia zgodnie ze specyfikacją			2146	06	699162	25	B. Nieruchomości:							
9	Zapasy materiałów:							a)	odpisy za lata ubiegłe	145219	87				
	a) środki apteczne i opatrunkowe			24847	60			b)	„ za rok sprawozdawczy	4872	16	150092	03	223965	97
	b) zapasy taboru przewozowego					26747	60	8	Fundusz zapasowy:						
	c) materiały gospodarcze druki			1900	—			A. z odpisów przymusowych (10% składek i kary w myśl art. 89 ustawy z dnia 19. V. 1920 r.):							
10	Ruchomości:							a) stan początkowy	556403	01					
	a) zakupione do 31 grudnia 1925 r.			19507	79			b) tegoroczny przydział	164559	05	720962	06			
	b) zakupione od 1 stycznia 1926 r.			114045	82	133553	61	B. z nadwyżek bilansowych:							
11	Nieruchomości:							a)	stan początkowy Zł. 431396 46	431396	46			431396	46
	a) wartość gruntów i placów	56878	16					b)	odpisano na pokrycie niedoboru					1152358	52
	b) „ zabudowań murowanych	243608	10						tegoroczny przydział						
	c) „ „ drewnianych			300486	26										
	d) „ budujących się nieruchomości			5028	40	305514	66								
12	Niedobór					110062	—								
	Suma					1498199	15		Suma					1498199	15

Wydatki

Rachunek działalności za rok sprawozdawczy 1930.

Dochody

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zł.	gr.	Zł.	gr.
1	Świadczenia:					1	Składki członkowskie:				
	A. Zasiłki w chorobie	510231	87			a)	obowiązkowo ubezpieczonych	1660208	47		
	B. Zasiłki położowe	33305	63			b)	dobrowolnie ubezpieczonych	339	64	1660548	11
	C. Zasiłki pogrzebowe	33035	—			2	Kary:				
	D. Zwroty gotówkowe	5862	60			a)	nałożone na pracodawców				
	E. Pensje personelu lekarskiego i pomocniczego: wydatki gospodarcze w ambulatoriach własnych	305503	75			b)	„ „ członków	759	95		759 95
	F. Środki apteczne i opatrunkowe	22339	93			3	Odsetki:				
	G. Koszty leczenia w szpitalach i zakładach leczniczych	195039	67			a)	od zaległych składek	28340	93		
	H. Profilaktyka i propaganda p/g specyfikacji	211328	66			b)	„ lokacji w bankach	11868	34		
	I. Przewóz chorych i lekarzy	10255	67			c)	„ papierów wartościowych	8	75		
1a	Rozbudowa lecznictwa związkowego p/g specyfikacji	58872	09	1385774	87	d)	„ dyskontu weksli	3047	89	43265	91
2	Koszty administracji:					4	Zwroty za leczenie członków obcych Kas Chorych				9508 76
	A. Osobowe	171716	73			5	Zwroty kosztów świadczeń z art. 48 ustawy z dnia 19. V. 1920 r. p/g specyfikacji				16056 12
	B. Rzeczowe	21522	—	193238	73	6	Chylny za wynajem lokali:				
3	Koszty ogólne:					a)	w nieruchomościach własnych	14782	94		14782 94
	A. Składki na Okręgowy Związek Kas Chorych	15938	88			b)	w nieruchomościach wynajętych				14782 94
	B. Koszty wyborów p/g specyfikacji	100	—			7	Różne dochody p/g specyfikacji				3436 52
	C. Straty na nieściągalnych wierzytelnościach	22738	08			8	Niedobór				110062 —
	D. Odsetki	4861	35								
	E. Remonty i instalacje	1344	16								
	F. Administracja własnych nieruchomości	19147	97								
	G. Różne wydatki p/g specyfikacji	9077	32	73207	76						
4	Odpisy na fundusz amortyzacyjny										
5	Odpisy na fundusz zapasowy w myśl art. 89 ustawy z dnia 19. V. 1920 r.	164559	05								
	Nadwyżka bilansowa										
	Suma			1858420	31		Suma			1858420	31

Księgowy: M. Bodnarczuk.

Tarnów, dnia 28 marca 1931 r.

Komisarz Zarządzający: R. Zakrzewski.

Zatwierdzony przez Okr. Urz. Ubezpiecz. Lwów Nr. 6447/31